

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 12P/22/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6620201380
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Šulajová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2020:6620201380.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Renátou Šulajovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: 1/ R. A. K., narodená XX.XX.XXXX, bytom u matky, 2/ N. A. K., narodený XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, deti rodičov: matka Ž. K., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom J., N. XXX/XX, adresa na doručovanie: N.Á., I. XXX/XX, štátna občianka SR, zast. JUDr. Bronislava Garajová, advokátka so sídlom Poltár, Železničná 291, otec X. N. K., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom J., N. XXX/XX, štátny občan SR, v konaní o návrhu matky maloletých detí na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. M e n í s a rozsudok Okresného súdu Lučenec číslo konania 4P/32/2017-67 zo dňa 25.08.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 05.09.2017 v časti určenia výživného otca na maloletú R. A. K., narodenú XX.XX.XXXX a na maloletého N. A. K., narodeného XX.XX.XXXX tak, že s a z v y š u j e vyživovacia povinnosť otca na maloletú R. A. K. zo sumy 100,--Eur mesačne na sumu 130,--Eur mesačne, na maloletého N. A. K. zo sumy 80,--Eur mesačne na sumu 100,--Eur mesačne, počnúc od 01.04.2020.

II. Takto určené výživného j e o t e c p o v i n n ý z a s i e l a ť v ť z d y mesačne vopred k rukám matky maloletých detí do 25.-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred.

III. Zameškané výživné za obdobie od 01.04.2020 do 31.05.2020 vo výške 60,--Eur na maloletú R. A. K. a vo výške 40,--Eur na maloletého N. A. K. sú d p o v o ľ u j e o t c o v i s p l á c a ť v s p l á t k a c h vo výške 20,--Eur spolu s bežným výživným tak, že nezaplatením jednej splátky sa stane splatné celé zameškané nezaplatené výživné.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletých detí sa podaným návrhom domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti určenej otcovi na maloletú R. A. K. zo sumy 100,--Eur mesačne na sumu 250,--Eur mesačne a na maloletého N. A. K. zo sumy 80,--Eur mesačne na sumu 150,--Eur mesačne, počnúc od 01.04.2020.

2. Vo svojom návrhu matka maloletých detí uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec spis. značka 4P/32/20017 boli maloleté deti zverené do starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej R. sumu 100,--Eur a na výživu maloletého A. sumou 80,--Eur. Výživné otec platí pravidelne. Od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti v roku 2017 došlo na strane dcéry a syna k výraznej zmene pomerov. Vtedy obe deti navštevovali základnú školu. V súčasnosti dcéra navštevuje terciu - osemročného Gymnázia GBST Lučenec a N. je žiakom 5.ročníka ZŠ na ul. M.R. Štefánika, pričom od septembra bude navštevovať taktiež GBST Lučenec.

3. V súčasnosti jej vznikajú náklady na zabezpečenie bežných životných potrieb nasledovne:

- platba za byt - 360,-- Eur mesačne (nájom, energie)
- internet 10,-- Eur
- mobil - 20,-- Eur
- strava v domácnosti 300,-- Eur mesačne
- telefón dcéra - 8,-- Eur mesačne
- telefón syn - 8,-- Eur mesačne
- jednorazové platby v ZŠ a GBST (ZRPŠ 2x 15,-- Eur, triedny fond 2x10,--Eur, príspevky na učebnice pracovné zošity 100,-- Eur)
- jednorazový nákup gitary - 120,-- Eur, klavír 300,-- Eur
- športový úbor (tenisky, teplákové súpravy, tričká, šortky) a potreby na tenis (rakety, loptičky) obom deťom - 50,-- Eur mesačne
- poplatok na tenisový klub 80,-- Eur mesačne
- poplatok ZUŠ obe deti - 150,-- Eur polročne
- poplatok za tanečnú 34,-- Eur mesačne
- oblečenie a obutie na tanečnú 50,-- Eur mesačne
- oblečenie a obuv dcére a synovi približne 40,-- Eur mesačne
- lieky 10,-- Eur mesačne / bežné voľnopredajné lieky /
- drogéria - 30,-- Eur mesačne
- strava ZŠ - 6,-- Eur a GBST - 32,--Eur mesačne

4. Ona je nezamestnaná, poberá opatrovateľský príspevok na svoju chorú matku v sume 430,-- Eur. Prídavky na deti nepoberá. Otec nemá žiadnu inú vyživovaciu povinnosť. Vzťah otca s deťmi je vážne narušený. Deti majú problém stretávať sa s otcom.

5. Oproti stavu v čase rozhodovania súdu v konaní v roku 2017 došlo k zmene pomerov na strane detí a pravdepodobne aj otca. Zvýšili sa výdaje na školu, stravovanie, oblečenie. V súčasnosti obe deti potrebujú strojček na zuby, v predpokladanej hodnote 1 500,--Eur + 500,--Eur. Otec je zamestnaný v KOLIBA HRIŇOVÁ, a.s., Krivec 2663, Hriňová. O príjme otca detí nemá vedomosť. Otec detí má príjmy aj mimo zamestnania. Podľa znaleckého posudku (str. 41.) predloženom v konaní OS Lučenec 8P/29/2019 otec detí uviedol, že má tri zamestnania.

6. Poukázala na rozsudok KS Banská Bystrica 17CoP/31/2017, z ktorého vyplýva, že pri posudzovaní možnosti a schopnosti povinného je potrebné prihliadať nielen na jeho súčasné možnosti a schopnosti, ale aj na potencialitu jeho príjmov. Teda na príjmy, ktoré by mohol v rámci svojich možností dosiahnuť na trhu práce. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je obmedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Kedy nastane takýto právny stav, závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa a vykonávať prácu, jeho odôvodnené záujmy a potreby, majetkové pomery a pod. V prípade, ak sa dieťa rozhodne pokračovať v ďalšom vzdelávaní, hoci už ukončilo prípravu na konkrétne povolanie, povinnosť rodičov vyživovať dieťa nezaniká. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov; pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Kritérium uvedené v § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného pritom aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu a prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie, predstavuje všeobecnú úpravu pre všetky druhy vyživovacej povinnosti. Treba ich posudzovať v súvislosti so špeciálnymi kritériami, platnými pre jednotlivé druhy vyživovacej povinnosti, v danom prípade s právom dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri vyživovacej povinnosti detí k rodičom sa vyžaduje aj určitý stupeň odkázanosti oprávneného. Plnenie vyživovacej povinnosti je spravidla dobrovoľné, jej úprava súdnym rozhodnutím býva následkom nezhôd v osobnej sfére účastníkov príslušných rodinno-právnych vzťahov. Na strane oprávneného je potreba zistiť relevantné odôvodnené potreby, na strane povinného súd preskúmava schopnosti, možnosti a majetkové pomery. V súlade s princípom pontenciality príjmov na uvedené hľadiská súd u povinného prihliada aj v prípade,

ak sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako v prípade neprimeraných majetkových rizík, ktoré na seba povinný berie. Schopnosti povinného predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti; je možné rozumieť nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné, ako sa prejavia v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Z tohto hľadiska sa schopnosti skúmajú ako faktické príjmy a výdavky povinného. Subjektívne schopnosti sa môžu realizovať len v rámci objektívne daných možností, ktoré determinuje reálna situácia na trhu práce, miera nezamestnanosti v regióne v príslušnom odbore, vekovej kategórii, dosahované zárobky v danom povolaní. Pokiaľ je povinný nezamestnaný, skúmajú sa dôvody takého stavu, situácia na trhu práce, jeho aktivita, smerujúca k získaniu zamestnania, dôvod ukončenia posledného pracovného pomeru (či už objektívny, napr. v dôsledku organizačných zmien alebo subjektívny, napr. v dôsledku porušovania pracovnej disciplíny, resp. bezdôvodné ukončenie pracovného pomeru). Súd vychádza z možnosti pracovného uplatnenia a priemerného príjmu podľa správy o voľných miestach v danom regióne, pričom v súčasnosti nie je nezvyklým javom ani migrácia za prácou so zreteľom na kvalifikáciu, vek, získanú prax a ďalšie charakteristiky povinného. Princíp potenciality príjmov je inštitútom, výrazne ochraňujúcim záujmy oprávneného, zákon umožňuje hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery povinného, ktoré sú reálne dané, ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Dôvody sú v existenčnom charaktere výživného a v potrebe zabrániť povinnému, aby svojím konaním znižoval jeho rozsah. V rámci výpočtu zákon uvádza vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku a majetkového prospechu. V konkrétnom prípade môže byť takouto okolnosťou napr. zmena zamestnania, na základe ktorej povinný dosahuje nižší príjem, môže ísť o prípad, keď bez závažného dôvodu ukončí podnikateľskú činnosť alebo pracovný pomer bez toho, aby mal zabezpečené, resp. vykonával aktivitu, smerujúcu k získaniu iného zamestnania, porušenie pracovnej disciplíny, ktoré malo za následok rozviazanie pracovného pomeru.

7. Zástupkyňa matky na pojednávaní súdu uviedla, že sa jej nepodarilo skontaktovať s matkou maloletých detí ani prostredníctvom e-mailu, ani telefonicky, preto súdu nevedela zabezpečiť listinné dôkazy preukazujúce príjem a pravidelné mesačné výdavky matky.

8. Otec maloletých detí sa písomne k návrhu vyjadril, pričom uviedol, že pred tromi rokmi sa mu zmenil život, keď zažil nepríjemnosť, pri ktorej mu manželka rozbíjala okná na aute, snažil sa utiecť, avšak po mesiaci prišli pre neho policajti a odviekli ho do väzby z dôvodu, že manželku týral. Nakoniec sa preukázalo, že nebola týraná, tak dostal trest aspoň za vyhrážanie, keďže to údajne počula svokra v telefóne. Matka detí hoci mala povinnosť umožniť mu stretávať sa s ním ako s otcom podľa nariadenia súdu, toto rozhodnutie doposiaľ nerešpektuje. Okresný súd matke aj zastavil vyplácanie rodinných prídavkov na deti. Aj úrad práce sa pokúšal rôznymi spôsobmi viesť matku k plneniu rozsudku, avšak bezúspešne. V auguste 2019 sa matka z adresy trvalého pobytu aj s deťmi odsťahovala na jemu neznámu adresu, pričom do dnešného dňa nevie kde sa matka s deťmi zdržiava, a ani deti nevidel. Vyživovaciu povinnosť si plní pravidelne. Pokiaľ zástupkyňa matky poukazuje v návrhu, že v rámci znaleckého posudku je uvedené, že uviedol, že má tri zamestnania, tieto však neboli pravidelné, len príležitostné. Pred 2 ? rokmi bol ochotný prispieť na zubný strojček, keď telefonoval so svokrou, však vyslovil pranie zúčastniť sa spolu s deťmi na zubnom vyšetrení, čo bolo razantne odmietnuté zo strany matky a následne bola ukončená aj tak dosť chabá komunikácia s ním.

9. Jeho mesačné výdavky sú nájomné za byt 151,13 Eur, strava 100,--Eur mesačne, úver 209,69 Eur, plyn a elektrina 54,--Eur, telefón, internet, TV 46,90 Eur, pohonné hmoty 100,--Eur, oblečenie 50,--Eur, výživné 180,--Eur, drogéria 20,--Eur, vybavenie domácnosti 50,--Eur, znalecký posudok jednorazovo 1 510,32 Eur.

10. Na pojednávaní súdu otec maloletých detí uviedol, že je ochotný platiť na maloleté deti zvýšené výživné, a to sumu 230,--Eur spolu na obe maloleté deti, pričom doteraz platil 180,--Eur. Nad rámec výživného maloletým deťom nič nedáva, minulý rok im kúpil notebook. Uviedol, že zvýšenie výživného by podmieňoval tým, aby sa mohol s maloletými deťmi stretávať, nakoľko s nimi bol naposledy v rámci znaleckého dokazovania, ktoré bolo nariadené v konaní Okresného súdu Lučenec spisová značka 8P/29/2019 a raz bol za maloletou A. cez prestávku v škole, ešte pred korunou. Z titulu vyporiadania BSM s matkou maloletých detí nehnuteľnosť, a to rodinný dom v XXXX, ktorý mu bol prisúdený predal v januári 2020 za 100 000,--Eur a matke detí vyplatil sumu okolo 34 000,--Eur v lete v roku 2019.

11. Kolízny opatrovník uviedol, že zvýšenie výživného je v záujme maloletých detí, pričom je potrebné prihliadnúť aj na príjmy a výdavky otca.

12. Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca, kolízneho opatrovníka, prečítaním rozsudku Okresného súdu Lučenec spisová značka 4P/32/2017, potvrdenia o príjme otca, listinných dôkazov preukazujúcich príjem a výdavky otca, lustrácie v katastri portály, podstatného obsahu pripojeného spis Okresného súdu Lučenec spisová značka 8P/29/2019, správy z prešetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom, rozsudku Okresného súdu Lučenec spisová značka 6C/6/2018, uznesenia Okresného súdu Lučenec spisová značka 7Em/2/2017 a zistil nasledovný skutočný stav:

13. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec číslo konania 4P/32/2017-67 zo dňa 25.08.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 05.09.2017 súd manželstvo rodičov maloletých detí rozviedol, zároveň bola schválená rodičovská dohoda tak, že maloleté deti boli na čas po rozvoде zverené do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal platiť výživné na maloletú R. A. K. v sume 100,--Eur mesačne a na maloletého N. A. K. v sume 80,--Eur mesačne. Zároveň bol upravený styk otca s maloletými deťmi.

14. V konaní vedenom na Okresnom súde Lučenec pod spisovou značkou 8P/29/2019 aktuálne prebieha konanie o návrhu otca na zmenu úpravy styku s maloletými deťmi. V predmetnej veci bol súdu doručený znalecký posudok, vec nie je rozhodnutá. V konaní vedenom na Okresnom súde Lučenec pod spisovou značkou 6C/6/2018 bol vydaný rozsudok, právoplatný 08.06.2019 ohľadne vyporiadania BSM rodičov maloletých detí, z ktorého je zrejmé, že do výlučného vlastníctva otca maloletých detí bola prikázaná nehnuteľnosť - rodinný dom v katastrálnom území XXXX, ktorý podľa tvrdenia otca bol predaný v mesiaci január 2020 za kúpnu cenu 100 000,--Eur a z titulu vyporiadania zaniknutého BSM matke maloletých detí v lete v roku 2019 vyplatil sumu cca 34 000,--Eur. Z pripojeného uznesenia Okresného súdu Lučenec spisová značka 7Em/2/2017 má súd preukázané, že súd uložil Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Lučenci, aby po právoplatnosti predmetného uznesenia zastavil vyplácanie prídavku na maloleté deti, z dôvodu že matka i napriek výzve súdu podľa § 379 ods. 2 CMP rozhodnutie súdu o úprave styku otca s maloletými deťmi nerešpektuje, pričom na následky neplnenia povinností ustanovených v rozhodnutí bola upozornená.

15. Matka listinnými dôkazmi nepreukázala svoj príjem a výdavky tak, ako na to poukazuje v návrhu.

16. Otec maloletých detí do súdneho spisu doložil potvrdenie od zamestnávateľa Koliba a. s., Krivec 2663, Hriňová, IČO: 36 036 838, z ktorého má súd preukázané, že netto príjem otca za posledných 12 kalendárnych mesiacov je 1 077,23 Eur.

17. Do súdneho spisu otec predložil aj listinné dôkazy, ktoré preukazujú jeho pravidelné mesačné výdavky, a to nájomné za byt 151,13 Eur, úver v T. D. 209,69 Eur mesačne, plyn a elektrina 54,--Eur mesačne, TV 10,90 Eur mesačne, telefón a internet 36,28 Eur mesačne, platba výživného 180,--Eur mesačne.

18. Lustráciou súdu v kataster portáli má súd preukázané, že matka maloletých detí nie je vlastníčkou žiadnej nehnuteľnosti, otec maloletých detí je vlastníkom bytu v katastrálnom území H., nachádzajúceho sa vo vchode 47, 3.poschodie, byt číslo 7.

19. Zo správy z prešetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom vyplýva, že šetrenie u matky maloletých detí u pani Ž. K., nar. XX.XX.XXXX nebolo možné vykonať z dôvodu, že menovaná neuviedla adresu bydliska kde sa momentálne so svojimi maloletými deťmi zdržiava. Tunajší úrad sa dňa 26.05.2020 snažil pani K. kontaktovať telefonicky aj prostredníctvom jej právnej zástupkyne avšak neúspešne. Pani právnej zástupkyne JUDr. Bronislave Garajovej sme následne zaslali e-mail, kde sme ju požiadali, aby nám poskytla adresu svojej klientky, nakoľko sa tunajšiemu úradu nepodarilo s pani K. skontaktovať. Pani advokátka JUDr. Garajová uviedla, že ani jej nie je adresa, kde sa pani K. s deťmi zdržiava známa. Adresu neuviedla, z dôvodu obavy z bývalého manžela. Viac informácií nám nevedela poskytnúť. Tunajší úrad dňa 26.05.2020 požiadal ÚPSVaR v Detve o prešetrenie pomerov u otca maloletých detí u pána X. N. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H., Š. XXXX/XX. Správu z prešetrenia pomerov zašle ÚPSVaR Detva priamo do elektronickej schránky okresného súdu. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie SPODaSK, referát SPODaSK na pracovisku Poltár d o p o r u č u j e zvýšenie výživného s prihliadnutím na príjem otca a odôvodnené potreby maloletých detí. Zo

správy kolízneho opatrovníka, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Detva má súd preukázané, že šetrenie bolo vykonané u otca maloletých detí, ktorý žije sám v trojizbovom byte, ktorý má v osobnom vlastníctve. V byte má k dispozícii kuchyňu, obývaciu izbu, spálňu, detskú izbu, ktorá je vybavená pre potreby jeho maloletých detí. Je zamestnaný vo firme Koliba a. s. v Hriňovej s čistým príjmom cca 1 000,--Eur mesačne, pričom v krátkej dobe bude preradený na inú pracovnú pozíciu a dôjde u neho k poklesu mesačného príjmu. K podanému návrhu na zvýšenie výživného uviedol, že je ochotný platiť vyššie výživné, nie však v sume, ktorú požaduje matka detí. Suma 400,--Eur nie je v jeho finančných možnostiach. Ďalej uviedol, že s deťmi nie je v kontakte, nakoľko mu v tom bráni matka detí. Táto situácia ho mrzí, preto by uvítal keby sa výživné platí len v prípadoch, keď matka umožní stretnutie s deťmi.

20. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

21. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

22. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

23. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

24. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, v súčasnosti 28,79 Eur.

25. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

26. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

27. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

28. Podľa § 78 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

29. Pri rozhodovaní súd skúmal, či nastala zmena pomerov tak na strane rodičov, ako aj maloletých detí od času posledného rozhodnutia, ktoré bolo vyhlásené dňa 25.08.2017 a nadobudlo právoplatnosť dňa 05.09.2017. Je nepochybné, že od posledného rozhodnutia súdu, kde súd určoval vyživovaciu povinnosť otcovi maloletých detí, uplynuli necelé 3 roky. Z uvedeného mal súd zato, že na strane najmä maloletých detí došlo k zmene pomerov, keďže v tom čase obe maloleté deti navštevovali základnú školu, pričom v súčasnosti maloletá R. A. navštevuje osemročné gymnázium a maloletý N. A. od septembra taktiež začne navštevovať osemročné gymnázium v Lučenci. Medzi účastníkmi konania nebola sporná skutočnosť, že otec si svoju vyživovaciu povinnosť k deťom plní pravidelne. Nad rámec výživného im však nič neposiela. V čase posledného rozhodnutia súdu matka maloletých

detí bola vedené v evidencii uchádzačov o zamestnanie, poberala dávku v hmotnej núdzi vo výške 60,80 Eur, prídavky na dve maloleté deti a taktiež výživné od otca maloletých detí. V súčasnosti poberá opatrovateľský príspevok na svoju matku vo výške 430,--Eur, prídavky na maloleté deti nepoberá, nakoľko v rámci konania o výkone rozhodnutia jej boli pozastavené. Otec maloletých detí v čase posledného rozhodnutia bol zamestnaný u toho istého zamestnávateľa Koliba s.r.o., s príjmom 702,86 Eur netto mesačne, v súčasnosti je 1 077,23 Eur mesačne. Vzťahy navzájom medzi rodičmi a otca s maloletými deťmi nie sú dobré, aktuálne prebieha aj konanie o návrhu otca na zmenu úpravu styku s maloletými deťmi, ktoré sa s otcom vôbec nestretávajú.

30. Súd zdôrazňuje, že obaja rodičia majú voči dieťaťu zákonnú vyživovaciu povinnosť a jej plnenie je prvoradou povinnosť rodičov. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará v danom prípade matka, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení ako bývania, strava, nákup ošatenia, zdravotnej starostlivosti a podobne. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará v danom prípade otec, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré súd určí rešpektujúc zákonné kritérium schopnosti, možnosti a majetkových pomerov (§ 62 ods. 2 Zákona o rodine). Za schopnosti každého rodiča treba považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosahuje, ktorý však treba pri posudzovaní ďalej modifikovať možnosťami rodiča, ktoré rozširujú reálne dosahovaný zárobok o subjektívnymi vlastnosťami podmienené možnosti (fyzická zdatnosť, vzdelanie, zdravotný stav, pracovné ponuky a podobne) ovplyvňované aj objektívnymi okolnosťami (dopyt na trhu práce a podobne).

31. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je okrem zistenia príjmu rodiča dôležité zistenie jeho potencionálnej životnej úrovne limitovanej okrem majetkových pomerov aj jeho finančnými nárokmi na zabezpečenie uspokojovania jeho potrieb, pretože platí zákonná premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča (§ 62 ods. 2 veta druhá Zákona o rodine). Jednoznačne tak životnú úroveň dieťaťa pozitívne ovplyvňuje majetkovo lepšie zabezpečený rodič.

32. Životná úroveň rodičov je objektívne zistiteľná, napríklad aj výškou mesačných nákladov rodiča, a to v súhrne, ale aj cez jednotlivé položky. Smerodajnou môže byť výška tých položiek, ktoré nie sú pre život nevyhnutné, a ktoré signalizujú prebytok finančných prostriedkov (napríklad poisťky, sporenie, pohonné hmoty do auta, účty za internet a podobne). Životnú úroveň tiež signalizuje účel a výška úveru, pretože nie je pravdepodobné, aby úver bol poskytnutý záujemcovi, ktorý dostatočne nepreukáže schopnosť splácať ho v určenej výške.

33. V danom prípade majetkové pomery otca čo sa týka jeho príjmu, výdavkov, ktoré preukázal listinnými dôkazmi a taktiež príjmu, ktorý mal z predaja rodinného domu avizujú nie celkom nízku životnú úroveň otca, pričom súd v tejto súvislosti akcentuje na ustanovenie § 62 ods. 5 Zákona o rodine, podľa ktorého výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, ktoré zákonné ustanovenie sleduje plynulé zvyšovanie miery rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď si rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispeje v primeranej miere na potreby dieťaťa.

34. Súd poukazuje na to, že v súčasnosti matka maloletých detí má minimálny príjem, aj keď ho nepreukázala listinnými dôkazmi, avšak na druhej strane jej zo strany otca v rámci vyporiadania BSM bola vyplatená suma 34 000,--Eur. Každý rodič má nezastupiteľnú povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa, až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb, pričom zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby.

35. Na základe vyššie uvedených skutočností súd mal za to, že je dôvodné zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca z naposledy určenej súdom sumy 100,--Eur na maloletú R. A. na sumu 130,--Eur mesačne a na maloletého N. A. zo sumy 80,--Eur mesačne na sumu 100,--Eur mesačne, počnúc od 01.04.2020 tak, ako to požadovala matka detí. Sám otec uviedol, že je v jeho schopnostiach a možnostiach platiť maloletým deťom takto zvýšené výživné.

36. Zároveň súd rozhodol aj o zaplatení zameškaného výživného za obdobie od 01.04.2020 do 31.05.2020, ktoré predstavuje na maloletú R. A. sumu 60,--Eur a na maloletého N. A. sumu 40,--Eur, pričom súd povolil otcovi splácať zameškané výživné v splátkach vo výške 20,--Eur mesačne spolu s bežným výživným tak, že nezaplatením jednej splátky sa stane splatné zameškané nezaplatené výživné v súlade s ustanovením § 232 ods. 4 CSP.

37. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, kde žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuj inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Filákovská cesta 287, 984 01 Lučenec na Krajský súd Banská Bystrica, a to písomne.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každá strana sporu dostala jeden rovnopis odvolania. Ak strana sporu nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jej trovy.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 376 Civilného mimosporového poriadku, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) prikázaním pohľadávky,
- c) predajom hnutelných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.